

ГАЛИНА СЕНИШИН

Бібліографія

голоду в Україні 1932-1933

THE GREAT FAMINE

BIBLIOGRAPHY

**OTTAWA - MONTREAL
1983**

Доповнене видання - Augmanted edition
1990

ГАЛИНА СЕНИШИН

Бібліографія

голоду в Україні 1932-1933

THE GREAT FAMINE

BIBLIOGRAPHY

**OTTAWA - MONTREAL
1983**

**Доповнене видання - Augmanted edition
1990**

UKRAINNIKA EXILIANA

No.16

1983

Ottawa

Montreal

UMMAN - DC UNR

З М И С ТС О Н Т Е Н Т ССтор.
Page

1. Вступ	Foreword	4
2. Передмова	Preface	5
3. Документальні твори	Historical documents	7
4. Белетристичні твори	Belletristic prose	16
5. Віршовані твори	Poetry	20
6. Переклади з української мови	Translations from Ukrainian	22
7. Переклад на українську мову	Translation in to Ukrainian	23
8. Твори в англійській мові	Original English Publications	24
9. Альманахи - Календарі	Calendars - Almanacs	31
10. Відозви - звернення	Briefs	35
11. Памфлети	Pamphlets	39
12. Брошури	Brochures	40
13. Газети - періодики	Newspapers & Periodicals	40
14. Подяка	Acknowledgments	46
15. Показник	Index	48

**INVESTIGATION OF THE UKRAINIAN FAMINE
1932-1933**

REPORT TO CONGRESS

**COMMISSION ON
THE UKRAINE FAMINE**

**ADOPTED BY THE COMMISSION
APRIL 19, 1988**

**SUBMITTED TO CONGRESS
APRIL 22, 1988**

Printed for the use of the Commission on the Ukraine Famine

INVESTIGATION OF THE UKRAINIAN FAMINE 1932-1933

FIRST INTERIM REPORT OF MEETINGS AND HEARINGS OP AND BEFORE THE COMMISSION ON THE UKRAINE FAMINE HELD IN 1986

**ORGANIZATIONAL MEETING
WASHINGTON, D.C.
APRIL 23, 1986**

**MEETING AND HEARING
WASHINGTON, D.C.
OCTOBER 8, 1986**

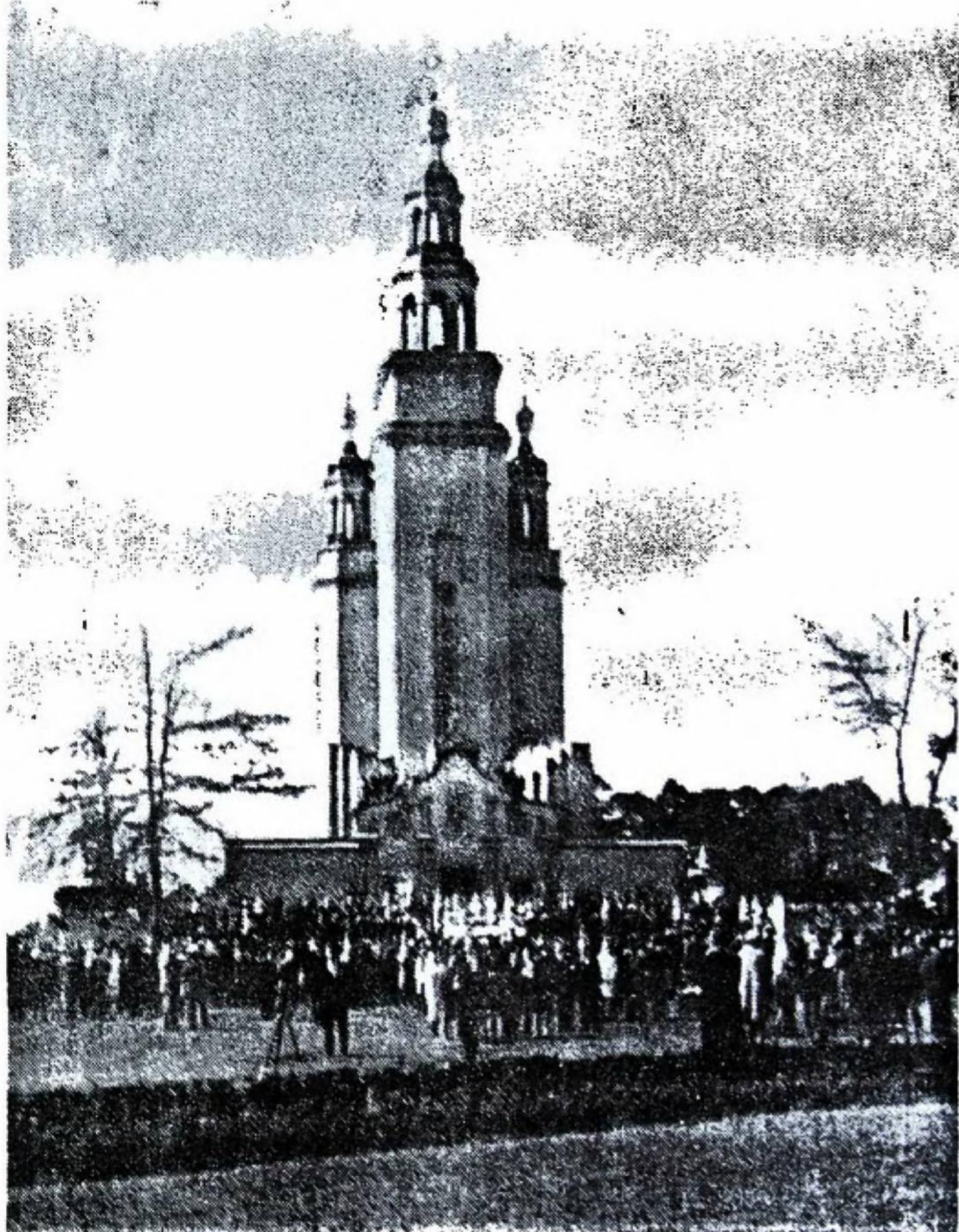
**HEARING
GLEN SPEY, NEW YORK
OCTOBER 26, 1986**

**HEARING
CHICAGO, ILLINOIS
NOVEMBER 7, 1986**

**HEARING
WARREN, MICHIGAN
NOVEMBER 24, 1986**

Printed for the use of the Commission on the Ukraine Famine

**UNITED STATES
GOVERNMENT PRINTING OFFICE
WASHINGTON : 1987**



ЦЕРКВА - ПАМ'ЯТНИК
ЖЕРТВАМ ГОЛОДОМОРУ 1933 р.

Св. Апостола Андрія Первозванного
Бавнд-Брук, Нью Джерзі, СПА



ПРОПАМ'ЯТНА ВІДЗНАКА

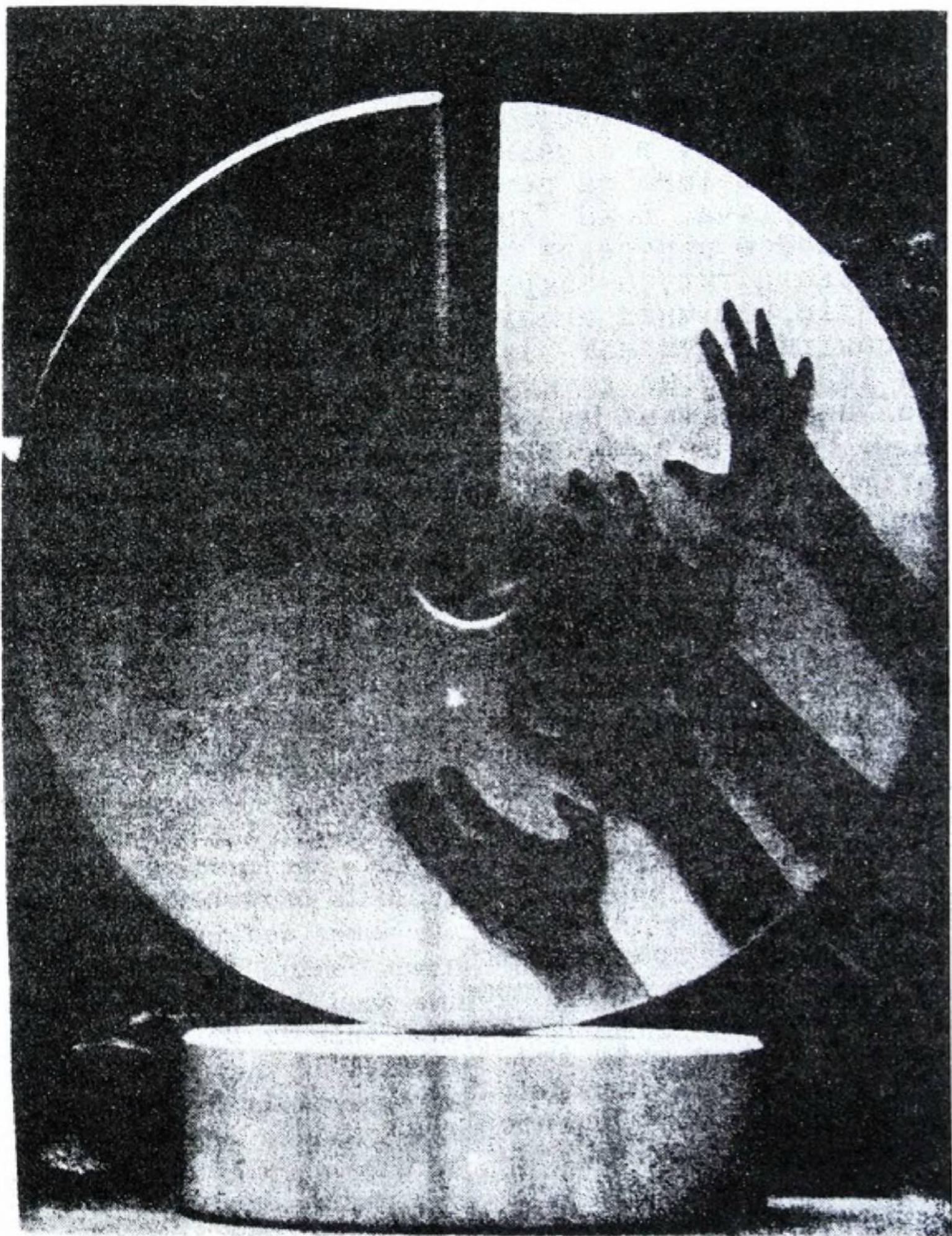
в 50-ту РІЧНИКУ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ

в УКРАЇНІ

1933 - 1983



1933 -1983



Людмила: Проект пам'ятника жертвам
голоду 'Едмонтон'

ВСТУП

Цей випуск серії
У КРАЇНІ СА
 присвячений бібліографії
 Великого Голоду в Україні
 в роках 1932-1933 за пер-
 ше півсторіччя. Вона до-
 повнює собою попередні ви-
 дання цього типу, а зокре-
 ма бібліографічний огляд
 Олександри Підгайної за
 роки 1933-1973, що друку-
 вався на сторінках The New
 Review, Toronto, 8:3(1968) &
 13:4(1973). Крім різниць у
 матеріалі й його укладі
 бібліографія Галини Сен-
 шин різниється від праці
 Підгайної влучним підбо-
 ром цитатів, що вимовно ха-
 рактеризують голодову тра-
 гедію українського народу
 в роках 1932-1933 під мос-
 ковсько-большевицькою оку-
 пацією. Треба теж відміти-
 ти факт, що це перша біб-
 ліографія на цю тему, дру-
 кована окремим виданням.

Як у кожній праці цього
 типу, так і в цій бібліогра-
 фії можливі пропуски. Автім
 вона виходить у світ іще
 перед кінцем 50-річчя зло-
 чину Москви. Тимто і автор-
 ка і видавництво передба-
 чають можливість другого
 поширеного видання цієї
 праці.

Монреаль, 19.9.1983

Dr. J. B. Rudnyckyj

FOREWORD

The present issue of
ЕХІЛІАНА
 comprises bibliography of the
 Great Famine in Ukraine in
 1932-1933 forcibly organized
 by the Soviet Russian occup-
 ational government in this
 "grain basket of Europe" in
 order to break the oppositi-
 on of the Ukrainian people to
 the Communist regime. Well o-
 ver seven millions of Ukrai-
 nians perished in those tra-
 gic years. The present bibliog-
 raphy offers source material
 re titles of works dealing
 with the tragic events in Uk-
 raine in 1932-1933. As such
 it supplements all previous
 works in this field, partic-
 ularly bibliographies com-
 piled by Alexandra Pidhainy,
 published in The New Review,
Toronto, 8: 3(1968) & 13 : 4
 (1973). Moreover, it provides
 valuable quotations of liter-
 ary works dealing with the
 Great Famine of 1932-1933.
 One should also bear in mind
 that this is the first publ-
 ication of that sort produc-
 ed separately in book/let/
 form. Halyna Senyshyn is to
 be highly complimented
 for her devoted work in
 preparing (and typing),
 this bibliography.

Montréal

П Е Р Е Д М О В А

"Чи можливе?! Чи таке можливе?!

Чи колись повіритъ чоловік:

Щоб родючі українські ниви

Народили 33-ій рік?"

"Присята"

Світлана Кузьменко

В 1982-83 роках завершується 50 літ від жахливих подій в Україні - подій, що своєю жорстокістю й звіриністю в людській подобі не знаходять прикладу в історії людства. В ці роки винищено понад 7 мільйонів українського народу. Цей злочин виконала комуністична влада Советського Союзу з тверезою премедитацією, щоб знищити коріння українського народу з його мододими паростками.

Переглядаючи документальну й белетристичну бібліографію навмисно влаштованого голоду в Україні в роках 1932 - 33 можна зазважати, що тематика цього голодомору це "неопалима купина" українського народу, кущ,

що ніколи не перестає горіти, рана, що ніколи не загоюється. З кожною жалібною, десятирічною річницею ця рана відновлюється й появляються все нові й нові документальні спомини свідків тих жорстоких подій, появляються прозові й віршовані твори та змальовують ті жахіття, що прийшлося пережити нашому народові на своїх автохтонних землях України. Тоді в страшних голодових муках вимерло понад 7 мільйонів українського народу. – З цього числа жертв скільки документальних записок від щасливців, що пережили це лихоліття, можна було б представити для засудження злочинців?

І ось в 1952 році, в двадцяту річницю цього найбільшого в історії людства птучного голодомору, появляється фундаментальна книга: Біла книга про чорні діла Сталіна, збірна праця. Авторами 1-ого тому були: Сандул І., Степовий А., Підгайний

С., 2-ого тому: Сандул І., Гришко В., Підгайний С. Ця книга переложена на англійську й еспанську мови проробила дуже важну роботу - доказала безславність, фашивість московсько-советської пропаганди, що всіма засобами старалась приховати жорстокі й ганебні наслідки голodomорства в Україні, позначилась посиленнями студіями цього часу, симпозіями, маніфесаціями, збиранням зізнань від ще живих свідків, які, за словами Яра Славутича (устами його діда), накладають обов'язок виконати завіщання:

"Рости, онуку, родові на славу;
Як дуб - міцній; як явір - виростай!
Про цю московську, нелюдську облаву,
Усьому світові скажи по праву,
Як вірний свідок, - завжди повідай!"

І ось ті свідки, діти й внуки жертв голodomору розійшлися по світі, здобули знання чужих мов і можуть тепер ширити правду, ширити ці документальні зізнання, як також перекладати українські епохаль-

ні твори, що являються відзеркаленням правдивого життя народу, між народами світу, щоб вони пізнали вірне обличчя московського комунізму, який є й БУВ кровожадним вовком в овечій шкірі.

Світ знає про "голокост", чи "етноцид" юдеїв, але про трагедію "голодомору" українського народу, що був вислідом холодної калькуляції в мирний час і що своїм розміром та жорстокістю перевинував усі дотеперішні морди, мало писалось чужими мовами.

Ми про цю страшну кривду заподіяну українському народові не сміємо мовчати, бо 7 мільйонів українських душ кличе до нас словами Юрія Клена:

"Це Я, душа твоя забута,

В стальні Я обручі закута.

О, відкопай і відчини

Чавунну покришку труни!"

Галина Сенишина

ДОКУМЕНТАЛЬНІ ТВОРИ:

Біла книга про чорні діла Сталіна -

Том I, Збірна праця: Самуїл І.

Степовий А., Підгайний С.

Торонто 1953 р.

/приготована до друку/

Біла книга про чорні діла Сталіна -

Том II, Збірна праця: Сандул І.

Гришко В., Підгайний С.

Детройт, США. 1955 р.

/приготована до друку/

Енциклопедія Українознавства, Гаслова

НТШ, Том 3, Париз - Нью Йорк

1959 р.

Енциклопедія Українознавства, Загальна
частина, Том I, Нью Йорк 1949

Анатолій А./Кузнецов/ - Бабий Яр,
рос.мовою 1970 р. Франкфурт,
видав. Поссев

Архимович Олександр - Урожай збіжжя в
СССР і на Україні в часи вели-
кого голоду 1932-33 рр. Науко-
ві записки 1964 р.

Багряний Іван - Чому я не хочу повертали-
ся на родину, Новий Ульм, 1946
Видавництво Прометей.

Бірчан Андрій - Великий Голод в Україні
Український Голос 11.4.83 р.

Букшована С. - Виступаємо - але всі,
Свобода, 16.3.73 р.

Букшована С. - На злій дорозі, Новий
Шлях, 14-28 липня 1973 р.

Вербіцький А. - Найбільший злочин Кремля
Лондон, 1951 р.

Височенко А. - СССР без маски
Буенос Айрес, 1951

Витвицький Богдан - Голокоот, Нью Йорк

Воропай О. - В дев'ятім крузі, Лондон
1953 р.

Гірняк Йосиф - Спогади, В-во Сучасність
1982 р.

Годуб В.-Причини голоду 1932-33 рр.
1958 р.

Гамада Я. - Ще про одну сумну дату
Наш Клич, Аргентина, 15.9.55 р.
ч.34

Гладилович А. - "Еріо про свою поїздку
по Україні в 1933 році, 12.5.73
2.6.73 р. Гомін України"

Глід С. - Скасування кріпацтва й колгосп-
не рабство, Місія України, 1961
Торонто, ч.2

Гордієвська Н. - Чого я навчилася від Павла Філіповича - опов. Безсмер-
тні: збірник спогадів про М.Зе-
рова, П.Філіповича і Драй-Хмару
Мюнхен, 1963р.

Горліс-Горський Ю. - Авт Диктатор, Львів
1941 р.

— Спогади, Львів 1941

Григоренко Петро - В подполье можна встре-
титъ только крыс...
Нью Йорк, вид.Детинець, 1981

Гришко Василь - Молода Україна пореволюційного сорокліття під Советами Новий Ульм, 1958 р.

— Москва слізам не вірить
Добрус - Нью Йорк, 1963 р.

— "Український' Голокост'1933"
Добрус - Нью Йорк - Торонто, 78 р

Гросман В. - Все тече.../Розповідь советської активістки/ Українські Вісти Новий Ульм, 12.12.71, ч.44

— Все тече ... 1972 р.

Довгаль С. - Словес Голови УНРади з нагоди 25-ліття УНРади і 40-ліття голоду, Мета, Мюнхен, серпень 73

Долина П. - Організована голодова катастрофа на Україні; фрагмент у 35-ті роковини, Сучасність, Мюнхен 1968, ч.9

Калинник О. - Що несе з собою комунізм; документи про російсько-комуністичний терор в Україні, Мюнхен 1954

Книш І. - Жінка вчора й сьогодні, Вінніпег, 1958

Кібець Н. - Чи пам'ятаєте ви голод в Україні, Промінь, 1973р. ч.7-7

Книш З. - Так перо пише... Торонто 1965

Ковалевський Микола - Україна під червоним яром, Документи, факти, Варшава вид.Схід 1936 р.

Ковалевський Микола - Опозиційні рухи в
Україні і національна політика
ССР 1920-1954, Інститут вивчення
історії і культури ССР,
Мюнхен 1955

Корбут С. - Україна в огні на основі до-
кументів, Дешева книжка, Львів
1936

Кордуба Ф. - Фікціофіксація історії ССР
Самостійна Україна, ч.3-4, 1973

Кубійович В. - Зміна в стані населення
Советської України 1927-58 рр.
Український збірник, Інститут для
вивчення ССР, Мюнхен 1959

Кучер М. - Голод в Україні і вільний світ
Тризуб, 1963 р. ч. 24

Лавренко М. - Два колоски, 1973 р.

Лавріченко Ю. - Розстріляне Відродження
Париз, 1959 р.

Липовецький І. - Епоха Андрія Лівицького
Бюлєтень УНДС в Америці, Нью Йорк
1955, ч.10

Лучишин І. - Людські втрати українського
народу під диктатурою російської
комуністичної партії, Вільна Укра-
їна, Дітройт, 1967, ч.54

Любченко А. - Його тасмниця, Париж, 1966

Лютаревич П. - Цифри і факти про голод в
Україні; роки 1932-1933,
Український збірник, Інститут для
вивчення ССР, Мюнхен, 1955, кн.2

Майстеренко Іван - Сторінки з історії комуністичної партії України
частина II, Мюнхен, 1969

Максимець І. - Наступ шовінізму на українське відродження, Вільне Слово
16.6.1973

Маланюк Г. - До проблеми большевизму,
Нью Йорк, 1956,

Медведев Р. - К суду истории; генезис и
последствия сталинизма

Млиновецький Р. - Голод на Україні в світлі урядових даних, Детройт, 1958

Полонська-Василенко Н.- Нарис історії
Мюнхен 1955, Українська Академія
Наук

Сагайдак Максим - Етноцид українців в СРСР
Мюнхен, 1974, Смолоскип

Садов- Валентин - Національна політика
-ських Советів на Україні, Варшава,
Український Науковий Інститут
1937

Світ І. - Українсько-японські взаємини
1903-1945, Нью Йорк, 1972

Сірик Грицько - Факти та події, Порт Ірі
1983

_____ - Під сонцем обездолених
Торонто, 1982

Славутич Яр - Розстріляна Музя, Детройт,
Прометей, 1955

Сова Г. - Голод в Україні 1933, Мюнхен,
1948

Сова Г. - До історії більшовицької дійсності; 25 років життя українського громадянина в СССР, Мюнхен, 1955, Інститут для вивчення СССР,

Солженицин А. - В кругу первом, Нью Йорк вид. Гарпер 1968

Соловей Д. - Стежками на Голготу, т.І Винищення в Україні мільйонів людей терором та штучним голодом в 1929-33 роках. Нью Йорк-Детройт-Скрентон 1952

Соловей Дмитро Ф. - Голгота України, част.І Вінніпег, Український Голос 1953

- Людність України за 40 років влади ЦК КПСС, Детройт Вільна Україна, відбитка 1961

Сосновий С. - Правда про голод в Україні 1932-33, Новий Ульм, 1950

Стадник Петро - Правда про Советську владу в Україні, Нью Йорк, 1972

Степаненко М. - В роковини штучного голоду, Мета, Мюнхен, червень 1973

Степовий К. - В пам'ять жертв голоду. Мета, Мюнхен, серпень 1973, ч.8

Суслик Р.Л. - Сумні спогади 1933 р. на Полтавщині, На чужині, 1951

Тарнавський Богдан - Ганебна сторінка вселюдської історії, Новий Шлях, 15.4.89. Торонто

Татомир О. - Найбільший Голокост, Свобода, 24.4.82

Хвощевий М. - 50-ти-річчя трагічного голоду
в Україні, Вінніпег, 1983

Хмельницький І. - В країні рабства і смерти
Самостійна Україна, 1950, ч.9

_____ - В країні рабства і смерти
1953 р.

Хрущов Микита - Про культ особи і його
наслідки, Доповідь Хрущова на
20-ому з'їзді КПСС, Нью Йорк 1959

Чапленко В. - З народом чи проти народу,
Український Самостійник, 1961
ч.3, Мюнхен

Чинченко І.М. - Деякі трагічні картини з
1933 - клятого року, Новий Шлях,
30.6 і 7.7.73

_____ - Інформація мусить бути досто-
вірна, Новий Шлях, 16.6.73

Шульгин О. - Без території; ідеологія та
чин Уряду УНР на чужині.
Паризь, 1934

Голод 1933 року в Україні; свідчення про
винищування Москвою українського населення
Упорядкував Ю. Семенко, Мюнхен 1963

Фесенко Т. - російською мовою,
Повесть кривих лет, Нью Йорк
1963

Войценко О. - Літопис українського життя
в Канаді, том 4 - 6, Вінніпег

Глазков Васілій - Голод 30-тих років
в СССР - Новое русское слово
24-26.12.1982
Переклад, "Свобода" 25-26-27
серпня 1983

БЕЛЕТРИСТИЧНІ ТВОРИ /твори художньої прози/

Багряний Іван - Сад Гетсиманський,
вид. Україна 1950

Барка Василь - Рай, Свобода, Джерсі Сіти-
Нью Йорк, 1952

_____ - Жовтий князь, Нью Йорк, 1968

Бендер Віталій - Станція Пугаловська - Голод
Український Голос, Вінніпег,
1983

Боднарчук І. - Далекі Обрії, опов. Над Збручем, Торонто

Бойко Ю. - У сляві нашого Києва, 1955

Василева О. - Коли орбіти скрещуються
Нью Йорк, 1967

Дончук Зосим - Прірва, том II, М.Денисюка
видавництво, Чікаго, 1959

_____ - І бачив я, Філадельфія, 1967

Гай-Головко Олекса - Смертельною дорогою
1982, Том I, Тризуб, Вінніпег

Гай-Головко Олекса - Смертельною дорогою
Том II

Гайдарівський В. - А світ такий гарний
1962, вид. Сердюка, Буенос
Айрес

Галан А. - Будні советського журналіста
Буенос Айрес, 1956

_____ - Невигадане - оповідання
Буенос Айрес, 1967

Гладун І. - Мене вчили зради, Вінніпег, 1948

Гуменна Докія - Внуки столітнього запорожця
Торонто, 1981

Звичайна Олена - Селянська сенаторія
Вінніпег, 1952

_____ - Мирогородський ярмарок
✓ 1953

_____ - Страх, 1953, Буенос Айрес

_____ - Оглянувшись назад, 1954
Дніпровська Хвиля, Мюнхен

Ковшун М. - У пазурах Коршака, Український
Голос, 1983

Костюк Г. - Окаймні роки, Торонто, 1978

Кремінярівська М. - Етап - Хроніка,
Анабазис, зима 1982

Лавренко М. - Два колоски, 1973

Левченко С. - Дух України; 1829-1933-ті
жахливі роки нищення українського народу Москвою
сценічний образ, Англія, 1963

Любченко А. - Його таємниця, Париж, 1966

Мак Ольга - Чудасій, Торонто

_____ - Каміння під косою, Торонто,
1973

Маланюк Є. - Книга спостережень, Торонто
1962

Малий В. - Село Друга Корулька, Мюнхен,
1952

Маляр Павло - Налигач (під псевдонімом Павло
Миргородський), Новий Ульм,
Зах.Німеччина, 1947

— Хліб, I том і II, Детройт,
1954

— Золотий дон - трилогія:
1. Чайка, 1965, Торонто
2. Перевесники, 1968, Торонто
3. Поема про Улянку, 1975
Торонто

— Книжка про те, як живуть ле-
генди, 1978, Гамтрамк, Міш.

Мовчан Юрій - Незабутнє і непрощене

Олександров Борис - Сверид Ломачка в Канаді
/Моя біографія/ Торонто, 1951

Осьмачка Теодосій - План до Двору
вид. Укр.Канадського Легіону
1951

— Ротонда душогубців, Канада
1956

Павленко М. - Викинуті з гнізда, Чікаго,
1955

Підгайний С. - Недостріляні, 1949, вид.
Україна

— Українська інтелігенція на
Соловках; спогади 1933-41
Новий Ульм, 1947

Пігідо Ф. - 8,000.000; 1933-й рік в Украї-
ні, Вінніпег, 1951

Пчелінсько Л. - Тіні Минулого, оповідання;
В пазурах голодної смерти
Філадельфія, 1965

Понеділок Микола - Говорить лише поле, опо-
відання: Чорна хустка
Гомін України, Торонто, 1962

Роєнко П. - Знавіснілі дні, Торонто, 1973

Руденко Микола - Орлова балка, Смоленськ
Торонто - Балтимор, 1982

Савчук П. - Вибрані твори - І знову грім,
жертвам голоду в Україні/1933
рік/, Нью Йорк, 1955

Самчук Улас - Марія, З-те вид. Буенос-
Айрес, 1952

Славутич Яр - Голод 1932-33 років у межах
однієї сільради, 11.4.83
Український Голос, Вінніпег

Суслик Р. - Сумні спогади; 1933 рік на
Полтавщині, 1951

— Криваві оторінки з неписаних
літописів, Англія, 1955

Смерека Віра - Христос Воскрес, Торонто
вид. со. Василіян, 1970

СЛОВО - Збірник українських письменників
у Екзилі, В.С.- Панорама страш-
ної доби, Про повість Зосима Дончука "Прірва", 1962

СЛОВО - Збірник 5 - Яр Славутич, Голод

Безсмертні: Збірник спогадів про М.Зерова
П.Филиповича і М. Лрай-Хмару
1964

Багряний Іван - Антон Біда - герой труда
1955-56, Німеччина
Било Й. - 1933-ий рік, Українська
Думка, /поезія/31.5.1973

Веретенченко О. - 1933-ий рік

Клек Юрій - Попіл імперій, Торонто
1957

- Прокляті роки, Хрестоматія
К.Кисілевський, Нью Йорк
1962

Куальменко Світлана - Присвята, Новий Шлях
ч34, Торонто, 21.8.82

Матвієнко Т. - Хай їх громи поб'ють, поема
про голод 1933 р. Молода
Україна, 1963 р., ч.І09

Пилипенко Лев - Серп і молот, січень 1969

Ромен Левко - Вічна грянь, Лондон-Торонто
1969

Руденко Микола - Хрест, Балтімор-Торонто,
Смолоскип, 1977

Славутич Яр - Моя доба, розділ "Голод"
Едмонтон, 1978

Смотрич Олександер - "1933", 1975

Ситник Микола - Ще прийде час, 29.10.1941

Тичина Павло - Голод, Програма жалібної
Академії, СУК, Едмонтон, 8 з р.

Храплива Л. - Псалом померлим від голоду
в 1933 році, Вісник, Нью
Йорк, 1973

Чорнобривець Іванна - Похід, Жіночий Світ
1973, ч.5. травень

Лебідь Агнеса - 1933 РІК, Слово, збірник
українських письменників
том 9-ий, Едмонтон

Гомзин Борис - слова
Яременка С. - музика
ЖАЛЬ НЕВИМОВНИЙ
У 50-річчя Голоду в Україні
Програма Жалібної Академії,
вид. Сокуза Українок Канади
Едмонтон, 1983 р.

— — — — — —
— — — — — —
— — — — — —

СЕРП І МОЛОТ

Смерть і молот
Серп і голод
/Народне прислів'я/

Правдиві прислів'я, що творить народ,
Живуть в поколіннях віками.
Шліфує їх розум народних широт,
Як скульптор свій камінь руками.

Під дзвін жайворонків співав серп: шах-шах
В жнива на приватному полі.
Той спів сипався зерном в серця у житах
Й в селян було хліба доволі..

Серпам молотки відбивали у такт.
Були й ковалі всі заможні.
Коли ж став стогнати совєтський кріпак,
Комори теж стали порожні.
Уривок з поеми Леви Пилипенка

The Black Deeds of the Kremlin: a White Book
Vol. I, Book of the Testimonies,
Ukrainian Ass'n of Victims of Russian
Communist Terror, Toronto, 1953

The Black Deeds of the Kremlin: a White Book
Vol. II, The Great Famine in Ukraine in
1932-33, Detroit, Dobrus, 1955

Las Negras Acciones del Kremlin. Libre
Blance. 2vol., Vol.I: Libre de Testimonies
Vol. II: Libre de Testimonies (El Gran
Hambre en Ucrania en 1932-33), Buenos
Aires, 1966-1967

Ukraine - A Concise Encyclopedia, Vol.I
Toronto, 1963

Bahriany Ivan - Why I Do Not Want to Go
Home, Ukrainian Quarterly,
2, Spring, 1946

Barka Vasyl - Le Prince Jaune, Gillimard
(Coll. Du monde Entier) 1981
Kalynyk O. - Communism, the Enemy of Man-
kind, Documents about the
Methods and Practice of
Russian Bolshevik Occupa-
tion in Ukraine. London 55

Khrushchev N.S. - Khrushchev remembers,
1970, Boston

Samchuk Ulas - Mariya - Fille de l'Ukraine
Paris, France, 1952

Pidnainy S. - Islands of Death, Toronto
1953

Pelonska-Vasylenko N. - An outline of

History No. I (1913-1930)
No. 2 (1931-1941), Munich
Institute for Study of the
USSR, 1955-58

Solovey Dmytro - The Golgotha of Ukraine;
eyewitness accounts...
New York, Ukrainian Quarterly
19, Autumn & Winter, 1963

Wogoray O. - The Ninth Circle. In Commemoration of the Victims of
the Famine of 1933, London
1954
— Second Edition
Harvard University, Ukrainian
Studies Fund, Cambridge 1983

ПЕРЕКЛАД З АНГЛІЙСЬКОГО

Кравченко В. - Я вибрав волю, Нью Йорк
1946

— — — — —
— — — — —

..."О, Богом даний Краю мій!
неначе хто Тебе урік...

Був саме "Тридцять Третій" рік.

/Його писетимем в лапках
Завжди
Й з великих літер,
Бо так кричалим в віках
Земля, Вода і Вітер ...

... І тільки лиш в секреті
Його триматиме "страна", -
Рік славний "Тридцять Третій",

Отай, що сяє, як зоря
В усій епосі "Октябрь"! /
Іван Багряний

- Allen W.E.D. - The Ukraine, A History
Cambridge, 1940
- Ammende E. - Famine in Russia, The
Times, London, September
18.1933
- _____ - Muss Russland hungern?
Vienna, 1935
- _____ - Human Life in Russia
London, 1936
- Chamberlin W.H. - Russia through coloured
glasses, The Fortnightly,
1934, London
- _____ - Russia's Iron Age, Boston
1934
- _____ - Collectivism, a False Utopia
New York, 1937
- _____ - Ukraine: A Submerged
Nation, New York, 1944
- Churchill W.S. - The Hinge of Fate, Boston
The Second World War, IV
1950
- Chyz M. - Woman and Child in the
Modern System of Slavery
- USSR, Toronto, 1962
- Conquest R. - Agricultural workers in
the USSR, New York, 1969
- Darlymple Dana - The Soviet Famine of 1932
-34, Soviet Studies, No.3
1964

Savtryshyn Basil - Moscow and Ukraine; 1918-1953, A Study of Russian Bolshevik Nationality Policy, New York, 1956

Duranty W. - Famine Toll Heavy in Southern Russia, New York Times, August 24.1933

 - USSR, The Story of Russia New York, 1944

Ethnocide of Ukrainians in the USSR, The Ukrainian Herald; an underground journal from Soviet Ukraine. Comp. by Maksym Shaidak, Spring 1974, issue 7-8, Baltimore, Smoloskyp Publishers, 1976

Haliy Mykola - The Organized Famine in Ukraine 1932-33, New York, 1963,

 - The 25th Anniversary of the Great Famine in Ukraine, New York, 1959

Holubnychy Vsevolod - Outline of History of the Communist Party of Ukraine (Reprint from Ukrainian Review no.6. Institute for the Study of the USSR, Munich, Germany, 58)

Kryshko Vasyl - Experience with Russia New York, Ukrainian Congress Committee of America, 1956

Karatnycky Adrian - Famine that the West forgot, Wall Street Journal (7.7.83.)

Koestler Arthur - The Yogi and Commissar
New York, 1961

Kononenko Konstantyn S. - The Dreadful
Balance of 39 Years:
Ukrainian Population
Losses, In: Ukrainian
Review, London, 4, 1957
Spring

Kostiuk Hryhory - Stalinist Rule in the
Ukraine, Munich, Insti-
tute for the Study of
USSR, 1960

- A Study of the Decade of
Mass Terror (1929-1939)
London, 1960

Kravchenko V. - I Chose Freedom, New
York, 1946

Kravchenko Bohdan - The Great Famine of
1932-33 in the Soviet
Ukraine, OneWorld, Cal-
gary, 1982

- The Great Famine in Ukra-
ine 1932-33, Canadian
Institute of Ukrainian
Studies, University of
Alberta, Edmonton

Kovalewsky Mykola - Collectivization and
Starvation of the Farmers
in Russian oppression in
Ukraine, London, Ukraini-
an Publishers, 1962

Lang, Lucy Robins, - Soviet Nightmare,
Tomorrow is Beautiful,
N.Y. 1948

Lawton, Lancelot - The Oppressed Ukrainians
The Fortnightly, London
1934

Lorimer F. - The Population of the Soviet
Union. History and Prospects
Geneva, 1946

Lyons E. - Assignment in Utopia, New York
1937

Malarek Victor - Truth about Soviet -
planned famine sought
by Ukrainians
Globe and Mail, Toronto
28.3.83

Manning Clarence - Twentieth-century Ukraine
New York, Bookman Ass'n
1951

_____ - Ukraine under Soviets
New York, Bookman Ass'n
1953

Mace James E. - The Great Hunger: Soviet
Ukraine 1933, Ukrainian
weekly, 30.4.83, Jersey
City

_____ - The Man-Made Famine of 1933
in Soviet Ukraine: What hap-
pened and Why, Paper deli-
vered at the International
Conference on the Holocaust
and Genocide in Tel Aviv,
Israel, June 20-24. 1982,
Almanac , Svoboda 0983

Mensheha Mark - The Greatest Crime Ever
Committed, Minneapolis, Mi.,
1958

Mazepa I. - Ukraine Under Bolshevik Rule,

Slavonic and East-European
Review, London, January, 34

Mishchenko M. - Hunger as Method of Terror,
Ukrainian Quarterly, Vol.V
No.3

Mykulyn Andrii- The Russian Terrorist Re-
gime and the Artificial
Famine in the Ukraine,
Ukrainian Review, London,
5, Summer, 1958

Myshuha L. -Ukraine and American De-
mocracy; New York, 1939

Oreletsky Vasyl-Starvation of Ukraine by
Moscow in 1921 and 1933,
Ukrainian Review, London,
10.Sept. 1963

Pidhainy Alexandra - The Great Famine in
the Ukraine, 1932-1933.
A bibliography, New Review
v.8,no. 3, 1968

- The Great Famine in
the Ukraine 1932-1933.
A Bibliography, New Review
Vol. XIII, no.4, 1973

Pidhainy S.O. - Islands of Death, Toronto,
1953

Pigido-Pravoberezny F.-The Stalin's Famine
Ukraine in the Year 1933,
London, 1953

- The Ukraine Under the Bol-
shevik Occupation, Munich,
1956

Plushch V. - Genocide of Ukrainian People:
Artificial Famine in the
Years 1931-1933,
The Ukrainian Review, 1973

Prokopovicz S.N. - Histoire Economique de
L'URSS, Paris, 1952

Russian Oppression in Ukraine; reports
and documents, London,
Ukrainian Publishers, 1962

Russischer Kolonialismus in der Ukraine;
Berichte und Dokumente.
München, Ukrainischer Verlag
1962

Sawka Jaroslaw - American Psychiatrist:
Fifteen Million Died in the
Thirties Famine, The Ukrainian
Quarterly, 1932

Sciborsky Mykola - Ukraine and Russia;
a Survey of Soviet Russia's
Twenty-Year Occupation of
Eastern Ukraine, New York,
Org. of the Rebirth of
Ukraine, 1940

Serbyn R. - British Public Opinion and
the Famine in Ukraine, The
New Review, Vol. VIII, No. 3

Solovey Mytro - On the 30th Anniversary
of the Great Man-Made Famine
in the Ukraine, Ukrainian
Quarterly, New York, 19.
Autumn & Winter 1963

- The Results of the Communist Party Central Committee Policy in the USSR, Problems of Peoples of USSR, München No 3, 1961

Stadniuk I - People Are Not Angels,
London, 1963

Steward J.F. - Tortured but Unconquerable
Ukraine, The Story of the
Famine, Sydney, 1953

Williams W. - My Journey Through Famine-
Stricken Russia, Answers,
London, February, 24.1934

Sayunyuk Marco - The New York Times and the Great
Famine. The Ukrainian Weekly,
Jersey City, September 11, 18,
1983.

*
- - -

1 9 3 3

О. Веретенченко

Український, збідженій народе!
Україно, - мати січова!
Де твої знамена і клейноди?
Де твоя державна булава?
Вже давно не чути серед степу
Орлього клектання угорі.
Славу про Хмельницького й Мазепу
Не співають сиві кобзарі.
Тільки чути - гупання кайданів
В ооловках, в Сибіру, в Колимі, -
То козацька нація гетьманів
Гине у московському ярмі.
Де поділись - усмішка весела
І купальські вогнища дівчат?
Де поділись українські села
І садки вишневі коло хат?
Щезло все в голодному пожарі:
Матері дітей своїх жеруть,
Божевільні люди на базарі
Людське м'ясо людям продають!..

АЛЬМАНАХИ - КАЛЕНДАРІ

Брезницький І. - Скибка хліба - Календар
Канадійського Фармера 1964 р.

Ващенко Г. - Жахливий злочин: Голод на
Україні 1932-33 рр..
Ілюстрований Календар "Рідна Нива"
1957, Вінніпег

— Українська жінка й наше
майбутнє, Календар-Альманах 1948
Мюнхен 1948 р.

Веретенченко О. - Пам'ятник: з циклю
1933 рік - Календар Українського
Голосу, Вінніпег

Верига Василь - Про що не можна забути
Календар- Альманах Нового Шляху,
1933-83, Вінніпег

Воропай Олекса - Москалі в Україні під
час Штучного Голодомору 1932-33
Років, Альманах, Гомін України,
1983 рік, Торонто

Глід С. - За колоском, Календар Канадій-
ського Фармера на рік 1953

Давиденко В. - "Свобода" про голод 1933
р., Українська заморська тверді-
ння; Дрілейний Альманах у 75-річ-
чя У.Н.С. 1894-1969, Джерзі Сіті

— Сорокріччя великого голоду
1932-33 р. Альманах У.Н.С. 1973

Дражевська Любов - Діти - 1933 - голод
Альманах У.Н.С. 1982, Джерзі Сіті

Дудик В. - Американська преса та Україна
Ювілейний Альманах "Свободи"
1893-1953, 1952

Звичайна О. - З гармат по горобцеві
Календар-Альманах 1954, Відродження, Буенос Айрес, 1953

Зозулля О. - Війна без зброї і без хліба
Календар "Свободи" на мазепинський рік 1959, Джерзі Сіті 1958

I.X. - Як я пережив страшний голод 1933
Календар Українського Голосу 1952

Касіян В. - Голод на Україні. Дереворит
Календар-Альманах 1954, Відродження, Буенос Айрес

Кібець Наталія - Згадуючи страшне минуле
Альманах У.Н.С. 1982, Джерзі Сіті

Клен Ю. - З поеми "Прокляті роки",
Календар "Канадійського Фармера"
Вінніпег 1953

Клименко П. - За правдиве історичне на-
світлення голоду в Україні 1932-33
Календар-Альманах Канадійського
Фармера 1967, Вінніпег

Коновал Олексій - Це був справжній Гено-
цид, Альманах УНС, 1983, Джерзі Сіті

Колос І. - Лист до матері, Ювілейний Ка-
лендар-Альманах, У.Н.С. 1949, Джерзі
Сіті

Лазорський - Колоски, /З циклу "Літопис:
Самовидця" 1933-їй рік/ Календар
Канадійського Фармера на 1964 р.

Мазепа І. - Україна під більшевицькою
владою, Календар-Альманах "Дніпро"
на звичайний рік 1935, Львів

Макар В. - Стріл в обороні мільйонів;
в 22-ліття атентату Миколи Леміха
Альманах-Календар "Гомону України"
1956 р. Торонто

Михайлінко Володимир - Спогади про Голод
1932-33 рр. Альманах на 1983 рік
"Гомін України", Торонто

Михайлович М. - Скибка хліба, Календар-
Альманах на 1953 р. Буенос Айрес:
1952

Молитва за душі мучеників голоду 1933 р.
Уложив текст на сумну урочистість
20-ліття голоду Владика Митрополита
Іоан - Український православний
календар на 1954 р..

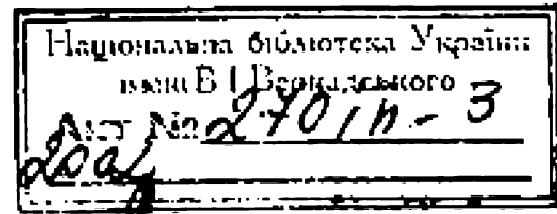
Огляд важніших подій за 1934 рік-
Календар Канадійського Фармера
на рік 1935

Придчини Збольшевицького панування на
Україні; два голоди, Календар
Українського Голосу на 1949 р.
Вінніпег'

Сацюм О. - Колоски - Календар Українсь-
кого Голосу на 1953 р. Вінніпег'

Сесь Ганна - Бабуся Марва - Ілюстрова-
ний Календар Канадійського Фар-
мера на рік 1964

Славутич Яр - Голод 1932-1933 років у ме-
жах однієї сільради, Альманах
УНС, 1983, Джерзі Сіті



Стечишин М. - Найбільший злочин в історії, Ілюстрований календар Українського Голосу на 1935
Вінніпег

Чинченко Іван - Еріо таки не бачив пухлих з голоду, Альманах УНС, 1983
Джерзі Сіті

Я.Гас - Згадуючи страждіння минулого
Альманах УНС, 183, Джерзі Сіті

Mace James E. - The Man-Made Famine of 1933 in Soviet Ukraine: what Happened and Why
Almanac of the Ukrainian National Association, 1983, Jersey City - New York, Svoboda Press

Кузьменко Світлана - Присвята
"Присвячується жертвам штучного голоду в Україні"
Календар-Альманах 1933-1983
Нового Шляху, Торонто



Хто змав, хто вів смертям і стратам ліх?
Де фільм, який нам показав би голод,
той проклятий тридцять третій рік?
Який співець поему склав про холод,
Чи розповів, як то людей в наш вік
 крушив і чавив пролетарський МОЛОТ?
В скількох кров'ях купаючи той герб
 жнива справляв на людській ниві СЕРП?

 Юрій Клен / з поеми "Прокляти Роки" /

ВІДОЗИ - ЗВЕРНЕННЯ - ЗАЯВИ

В 50 ту річницю трагедії Голодомору:

Державний Центр УНР в екзилі - Бюллетень
Українського Інформаційного
Бюро, Мюнхен, грудень 1981 р.

Світового Конгресу Вільних Українців

1. Вісник СКВУ 7.2.81
2. Вісник, травень 1983 р.

Комітет Українців Канади - 1/24.10.82 на
річній конференції
2/ Україно-скій Голос 17.1.83

Кардинал Йосиф Сліпий - Гомін України
Торонто, 13.4.83 р.

Митрополіт Мстислав Скрипник - Свобода
3.3.83

Президент і Пастор Володимир Багрій разом
із секретарем Володимиром
Боровським - Свобода 1.4.83 р.

Меморандум Української Гельсінської Групи
6.12.76 р. Правозахисний рух
Документ

- - - - - - - - - - - - - - - -

Амвросій Митрополіт Філадельфійський
Заклик у день Всеноародної
скорботи, Свобода, Джерзі Сіті
24.5.73 р.

Відозва до всіх українців на чужині в 30-
ту річницю голodomорства на
Україні - Місія України, Торон-
то, 1964

Голод на Україні - Виступ уряду УНР в справі голоду на Україні перед комісією в Лондоні - Комунікат Українського Пресового Бюро в Парижі з 18 серпня 1933 р.

Декларація Головної Управи Українського Евангельського Об'єднання в Північній Америці з нагоди 40-річчя пам'яті штучно створеного кремлівськими комуністами голоду в Україні в роках 1932-33, Свобода 5.7.1973 р.

До 40-річчя голоду в Україні - Світовий Конгрес Вільних Українців, Новий Шлях, 10.2.73 р.

Довгаль С. - Слово Голови УНРади з нагоди 25-ліття УНР-ади і 40-ліття Голоду, Мета, Мюнхен, серпень 1973 р..

Заява в Конгресі про Голод - Канадійський Фармер, 28.5.73

Заява конгресмена Ієрвінського про Голод в Україні, Свобода 9.5.73

Звернення в 40-ву річницю голодової облоги України /Укр.Визвольний Фонд у ЗСА/ Свобода, 5.5.73

Звернення Головної Управи Демократичного Об'єднання в США колишніх репресованих українців советським режимом до українського народу на батьківщині у зв'язку з 35-літтям штучного голоду в 1932-33 роках.
Українські Вісти, Новий Ульм 4.8.68 р.

Звернення ЮК для відмічення 40-ої річниці голоду в Україні, спрямованого советсько-російським режимом проти українського народу; Бюлетень Комітету Українців Канади, січень-квітень 1973, ч.1

Звернення УККА у сорокові роковини великого голоду в Україні, Свобода З травня 1973

Лавриченко Я. - 30-ліття московського злочину, Дзвін, Буенос Айрес лютий 1963

- Не забуваймо нашої найбільшої національної трагедії /В 40-ву річницю навмисне організованого Москвою птучного голоду у 1932 і 1933 роках/ Наш Клич, Буенос Айрес, 15.3.73

Липовецький М. - Відзначення сорокових роковин голоду, Інформаційний листок Представництва ВО УНРади в Канаді, Торонто 25.5.73

Мстислав Митрополит - Архипастирське послання з нагоди 40-ої річниці великого голоду, Українська Думка, Свобода, 20.3, Рідна Церква 1973

Падучак С. - Меморіял, Президія Секретаріату - Вісник, 40-ліття організованого голоду в Україні /Секретаріят СКВУ/ Українське Слово, Париж 14.1.73

Трагічна дата - 35 років великого голоду 1933 року на Україні, Бюлетень Комітету Українців Канади, 1963

Со дзвіння українські організації в переданому Президентові ЗША меморіалі проти визнання Росії, звертають увагу на окупацію України і виголодження українців Москвою.
Меморіал підписали: об'єднані укр. організації в Америці, УНСОЮЗ, Провидіння, УНПоміч, Злучені Українсько-американські Демократичні Клуби, Комітет Допомоги Голодуючій Україні та ЦК Українсько-американських національних організацій Нью Йорк. Давиденко В. Свобода, Ю. альманах у 75-річчя УНС, 1864-1964

УККА вініс меморіал до Об'єднаних Націй в справі 40-ої річниці голоду та сучасних подій в Україні, Свобода, 13 червня 1973

Україна гине з голоду; відозва Українського Жіночого Союзу в Празі до українського громадянства всіх країн світу. Прага, 1933

Український греко-католицький єпископат кличе рятувати Україну від голоду, Свобода, 8 серпня 1933

BRIEFS:

1933 - 1963 30th Anniversary of the Great Artificial Famine in Ukraine
The Western Free World in the Shadow of the Cruelty of Russian Imperialism over the Ukrainian and others Nations in the USSR. Commemorative Committee. Montreal, Quebec, September, 1963

**La Famine - Instrument de l'Imperialisme
russe, Montréal 1963,
30eme Anniversaire de la Grande
Famine Artificielle en Ukraine**

PAMPHLETS

Bilingual: Ukrainian - English

**Lesia Kot - Samp - The Artificial Famine
1932-1982**

Штучний голод
Ukrainian Affairs
Committee
Ukrainian Orthodox
League of the U.S.A.

English:

Walter Dushnyck - 50 Years Ago:

The Famine Holocaust in Ukraine
World Congress of Free Ukrainians
New York - Toronto 1983

The Ukrainian Institute of America

The Forgotten Genocide
reprinted by Americas
for Human Rights in Ukraine
1983

Ukrainian Canadian Committee, Montreal
The Great Famine in Soviet
Ukraine 1932-1933

Comité Ukrainien Canadien à Montréal
La Grande Famine en Ukraine
Soviétique 1932-1933

Let's Consider World Hunger
The Famine Holocaust in Ukraine
1932 - 1933 (- U.N.G.E.)

- Condensed - special edition
from the Ukrainian quarterly
1982 - 1983

The Famine Holocaust in Ukraine
1932 - 1933
Canadian Council of Captive
European Nations, Ottawa

БРОШУРИ

Під Світовий Суд Росію за народовбивчий
голод в Україні
Становище ОУН 1933 - 1983

Хвоцький М. - 50-ти річчя трагічного голоду
в Україні, Вінніпег, 1983

Союз Українок Канади - Програма Жалібної
Академії, Едмонтон, 1983

О.С. Ярмусь - двомовна студія
Голод в Україні /1932-33/
Чому?
- Famine in Ukraine (1932-33)
Why?

УКРАЇНСЬКІ ГАЗЕТИ ЧИ ПЕРІОДИКИ, що

друкуються в 1983-му році в діялопорі й
звітують про вшанування пам'яті жертв
в 50-ту річницю великого голоду в
Україні в 1932-33 роках:

Щоденники:

Свобода - Джерзі Сіті - Нью Йорк, щоденник
Українсько-Національного Союзу,
що від квітня 1983 р. передруковує
вістки про трагедію Голодомору,
друковані 1933 р.

Америка - Філадельфія, ПА. Урядовий орган
Союзу Українців Католиків в Аме-
риці "Проведіння"

Тихневики:

Канада:

Український Голос	- Вінніпег
Новий Шлях	- Торонто
Гомін України	- Торонто
Вільне Слово	- Торонто
Наша Мета	- Торонто
Поступ	- Вінніпег

США

Народня Воля	- Скрентон
Національна Трибуна	- Нью Йорк
Шлях	- Філадельфія
Нова Зоря	- Чікаго

Європа:

Українське Слово	- Париж
Шлях Перемоги	- Мюнхен
Українські Вісті	- Мюнхен
Християнський Голос	- Мюнхен
Українська Думка	- Лондон

Полуднєва Америка

Українське Слово	- Буенос Айрес, Арген.
Наш Клич	- Буенос Айрес "
Хлібороб	- Куритиба, Парагвай
Український Місіонар у Бразилії	- Прудентіополь

Австралія:

Вільна Думка	- Сідней
Наша Мета	- "
Церква й Життя	- Мельбурн

Дво-тижневики

- Вісник - Вінніпег
 Батьківщина Торонто
 Українець в Австралії - Мельбурн
 Українське Народне Слово - Піттбург
 Церковний Вісник - Чікаго

Місячники

Канада

- Око - Монреаль
 Ціле число за липень-серпень 1983 р. присвячене трагедії Голодомору 1932-33 рр.
 Нові Дні - Торонто
 Промінь - Вінніпег
 Жіночий Світ - Торонто
 Дорога - Торонто
 Готуйсь - Торонто
 Юнак - Торонто
 Світло - Торонто
 Місіонар - Саскатун
 Українські Вісті - Едмонтон

США

- Мета - Філадельфія
 Наше Життя - Нью Йорк
 Українське Православне Слово - Бавн Брук
 Веселка - Джерзі Сіті - Нью Йорк
 Вісник Репресій в Україні - Нью Йорк
 Наш Голос - Трентон
 Лис Микита - Детройт
 Вісник ООЧСУ - Нью Йорк
 Наша Батьківщина - Монтерей, Нью Йорк
 Свягельський Ранок - Данвуди, Джорджія
 Самостійна Україна - Чікаго
 Самобутня Україна - Спрінг Глін, Нью Йорк

Інші краї

- Визвольний Шлях - Лондон, Англія
 Сучасність - Мюнхен
 Авангард - Брукселя
 Хлібороб - Куритиба, Бразилія
 Український Місіонар - Предентопіль, "

Дальший тяг, місячники в інших країнах

Давін	- Буенос Айрес, Арген.
Життя	- Буенос Айрес; "
Мітла	- Буенос Афрес, "
Наш Фронт	- Норт Алтона, Австралія

Дво-місячники

Клич Нації	- Філадельфія
Вісти Комбатанта	- Торонто-Нью Йорк
Українське Життя	- Чікаго
Наш Світ	- Нью Йорк
Нотатки з Жистецтва	- Філадельфія
Життя й Школа	- Стейт Коледж-Пенсильв.
Ми і Світ	- Ніягара Фалс
Укра-Прес	- Колорадо, Грейли
Бюлетень	- Лондон, Англія
Авангард	- Брюкселя
Голос Христа Чоловіка	- Брюкселя

Квартальніки

Вісник Світового Конгресу Вільних Українців	- Торонто
Бюлетень Комітету Українців Канади	Вінніпег
Українка в Світі	- Торонто
Український Історик	- Торонто-Нью Йорк -Мюнхен
Молода Україна	- Торонто
Анабазис	- Торонто
Християнський Вісник	- Вінніпег
Рідна Школа	- Шкільна Рада ЮК - Вінніпег
Віра	- Бавн Брук
За Патріярхат	- Філадельфія
Українське Козацтво	- Чікаго
Екран	- Чікаго
Смолоскип	- Мюнхен
Рідна Церква	- Мюнхен

Неперіодичні

Віра і Культура - Вінніпег
Слово на єторозі - Вінніпег-Оttawa-Монреаль
Слово - Літературний збірник - Едмонтон

Ukrainian Publications in English

Weekly

Ukrainian Weekly - Jersey City-New York
Special Issue: The Great Famine in Ukraine
1932-33, 20.3.33

Monthly

Perspective - English Edition of the
New Pathway

Echo - English Edition of the
Ukrainian Echo

Forum - Scranton, Pan.

Herald of Repression in Ukraine -
New York

Digest of the Soviet Ukrainian Press -
München

- Trilingual

Oko - Montreal - Ukrainian, English, French

Quarterly:

The Ukrainian Review - New York

Ukrainian Quarterly - New York

The New Review - Toronto, A journal of
East European History

Ukrainian Academic Press - Littleton, Colo.

Ukrainian Settler - Melborn, Australia

ABN Correspondence - Bulletin - München

Ukrainian Publication in Spanish

Ucrania Niora - Buenos Aires, Argen.

П О Д Я К А

Дякую дуже всім, хто допоміг мені в зібранні цих бібліографічних даних.

Боясся чиєсь ім'я оминути й тому їх не ви-числяю. Все ж окремо дякую пані д-р Ганні Янішевській за спомуку до цієї такої актуальної праці. Професорові Ярославові Руд-ницькому дякую за вказівки; професорові Олегові Підгайному за подарування примірника: The New Review, Volume XIII, №.4. 1973; в Ньому була поміщена бібліографія про "Голод в Україні в 1932-33 рр." - праця його Матері, Олександри Підгайної, що послужила мені в доповненні зібраних мною матеріалів; врешті дякую синові Зенонові за переклад й провірку англійського тексту.

Галина Сенишина

A C K N O W L E D G E M E N T S

"Is it possible?! Is this possible?
Can man ever believe:
That the fertile Ukrainian plain
Bore the year of 33?" ...

Svitlana Kuzmenko
(Trans.Zenon Senyshyn)

The years of 1982-33 mark the passing of 50 years since the great man-made famine in Ukraine. During those gruesome years, which in their horror and brutality are without precedent in the history of mankind, some 7 million Ukrainians perished. This criminal decimation was pre-meditated. With sober forethought, the communist party of the Soviet Union undertook the destruction of the Ukrainian nation at its roots and tender offshoots.

Looking through the documentation and bibliography of the great man-made Famine of 1932-33 in Ukraine, we may note that this event is like an eternal flame, or a wound that never heals. For, with every passing decade, the wound reopens and every memorial commemoration brings forth more testimonials of this horrific tragedy. The souls of these starved-to-death people demand to be heard.

#

I would like to thank all those people who helped me in gathering this bibliographic data. Their numbers are many and I would hate to leave anyone out through my own omission.

Special thanks go to Dr. Hanna Yani-shewsky for convincing me of the value of this worth-while task; Dr. Jaroslav Kudnyckyj for his direction; and Prof. Oleh Pidhainy for donating "The New Review", Volume XIII, No. 4. 1973, in which there is a bibliography compiled by his Mother, Pidhainy Alexandra, of The Great Man-Made Famine in the Ukraine in 1933, thus rounding out the materials gathered by me. Thanks are also due to my son Zenon for help in English translations.

Senysnyn Halyna
Montreal, 9.7.1983

ПОКАЗНИК ІМЕН - INDEX

1. УКРАЇНСЬКИЙ

- Анатолій А. /Кузнедов/ 9
Амвросій Митрополит 35
Архимович Олександер 9
Б
Багрій Володимир 35
Багряний Іван 9, 16, 20, 29
Барка Василь 16
Безсмертні - Збірка 19
Бендер Віталій 16
Бицко Й. 20
Бірчак Андрій 9
Боднарчук І. 16
Бойко Ю. 16
Бровницький І. 31
Букнована С. 9
В
Василева О. 16
Вашенко Г. 31
Вербицький А. 10
Веретенченко О. 20, 30, 31
Верига Василь 31
Височенко А. 10
Витвицький Богдан 10
Воропай Олекса 10, 31
Войценко О. 15
Г
Гай-Головко Олекса 16
Гайдарівський В. 16
Галан А. 16
Гамада Я. 10
Гас Я. 34
Гірняк Йосиф 10
Гладилович А. 10
Гладум І. 17
Глід С. 10, 31
Голод на Україні 36

Г

- Голод 1933 15
Голуб В. 10
Гомзіна Борис 21
Гордієвська Н. 10
Горхіс Горський Ю. 10
Григоренко Петро 10
Гришко В. 9, 11
Гросман В. 11
Гуменна Докія 17

Г

- Гласков Васілій 15

Д

- Давиденко В. 31
Декларація 36
Державний Центр 35, 36
Довгаль С. 11
Долина П. 11
Дончук Зосим 16
До 4-річчя 36
Дражевська Любов 31
Дулик В. 32

Е

- Енциклопедія Українознавства
 Гаслова НТШ, Том 3. 9
Енциклопедія Українознавства
 Загальна, Том I 9

З

- Заява в Конгресі 36
Заява Конгресмена 36
Звернення в 40-ву річницю 36
Звернення Головної Управи 36
Звернення КУК 37
Звернення УККА 37
Звичайна Олена 17, 32
Зозуля О. 32

І

- I.X. 32

К.

- Калинік О. 11
Касіян В. 32
Кардинал Йосиф Сліпий 35

К

- Кібець Н. 11, 32
Клен Юрій 20, 32, 34
Клименко П. 32
Книш І. 11
Книш З. 11
Ковалевський Микола 11, 12
Ковшун М. 17
Колос І. 32
Коновал Олексій 32
К.У.К. 35, 37
Корбут С. 12
Кордуба Ф. 12
Коотюк Г. 17
Кравченко В. 23
Кремінська М. 17
Кубійович В. 12
Кузьменко Світлана 5, 20, 34
Кучер М. 12
Л
Лавренко М. 12, 17
Лавриченко Я. 37
Лавріщенко Ю. 12
Лазорський 32
Лебідь Агнеса 21
Левченко С. 17
Липовецький І. 12
Липовецький М. 37
Лучишин І. 12
Любченко А. 12, 17
Лютаревич П. 12
М.
Майотеренко Іван 13
Мазепа І. 33
Мак Ольга 17
Макар В. 33
Максимець І. 13
Маланюк Е. 13, 17
Малий В. 18
Маляр Павло 18
Матвієнко Т. 20

М

- Медведев Р. 13
Меморіал до Президента ЗДА 38
Меморіал УККА 38
Меморандум Української Гельсінської
Групи 35
Митрополит Мотиолав Скрипник 35, 37
Михайленко Володимир 33
Михайлович М. 33
Млиновецький Р. 13
Мовчан Юрій 18
Молитва 33
О
Олександров Борис 18
Осьмачка Теодосій 18
П
Падучак С. 37
Підгайний С. 9, 18
Пігідо Ф. 18
Пилипенко Л. 19, 20, 21
Понеділок Микола 19
Полонська - Василенко 13
Придчин 33
Р
Роєнко П. 19
Ромен Левко 20
Руденко Микола 20, 19
С
Сагайдак Макоим 13
Садовий Валентин 13
Самуїл І. 9
Самчук Улас 19
Сандул І. 9
Сацюк О. 33
Світ І. 13
Сенишин Галина 1, 5-8, 46-7
Сенишин Зенон 46
Сесь Ганна 33
Світовий Конгрес Вільних Українців 35, 36
Ситник Микола 20
Сірик Грицько 13

С

Славутич Яр7,13, 19, 20,33
Слово – Збірник 19
Смерека Віра 19
Смотрич Олександер 20
Сова Г. 13, 14
Солженіцин А. 14
Соловей І. 14
Сосновий С. 14
Союз Українок Канади 40
Стадник Петро 14
Степаненко М. 14
Степовий А. 9
Степовий К. 14
Стечишин М. 34
Суслик Р.Л. 14, 19

Т

Тарнавський Богдан 14
Татомир Павло 20

У

Уряд УНР 35,36
УККА 37,38

Ф

Фесенко Т. 15

Х

Хвоцький М. 15,40
Хмельницький І. 15
Храплива Л. 21
Хрущов Микита 15

Ч

Чапленко В. 15
Чинченко В. 15
Чорнобривець Іванна 21

Ш

Шухляр О. 15

Я

Ярмуль С. 40
Яременко С. 21

2. ENGLISH

- Allen, W.E.D. 24
Ammende, E. 24
B
Bahriany, Ivan 22
Barka, Vasyl. 22 \sqrt{c}
Carynnyk, M. 30
Chamberlin, W.H. 24
Churchill, W.S. 24
Chyz, M. 24
Conquest, R. 24
D
Darlymple, Dana 24
Dmytryshyn, Basil 25
Duranty, W. 25
Dushnyck, walter 39
H
Halij, mykola 25
Holubnychyn, Vsevolod 25
Hryshko, Vasyl 25
J
Jarmus, S. 40
K
Kalynyk, O. 22
Karatnycky, Adrian 25
Khrushchev, N.S. 22
Koestler, Arthur 26
Kononenko, Konstantyn 26
Kostiuk, Hryhory 26
Kot - Samp, Lesia 39
Kravchenko, Bohdan 26
Kovalewsky, Mykola 26
L
Lang, Lucy Robins 26
Lawton, Lancelot 27
Lorimer, F. 27
Lyons, E. 27
M
Hace, James E. 34,27
Malarek, Victor 27
Mazepa, I. 27

M

Menchenha, mark 27
Misnchenko, M. 28
Mykulyn, Andrii 28
Mysnuha, L. 28

O

Oreletsky Vasyl 28

P

Pidhainy, Alexandra 28
Pidhainy, S.O. 22, 28
Polonska-Vasylevko, N. 22
Figido-Pravoberezny, F. 28
Plushch, V. 29
Prokopovicz, S.S. 29
S.
Samchuk, Ulas 22
Sawka, Jaroslaw 29
Sciborsky, Mykola 29
Senysnyn, Halyna 5-8, 46-7
Senyshyn, Zenon 46
Serbyn, R. 29
Shaidak, Maksym 25
Solovey, Dmytro 23, 29
Stadniuk, - 30
Steward, J.R. 30
U
Ukraine, A Concise Encyclopedia 22
W
Williams, W. 30
Woropay O. 23

ЦИТАТИ З ВІРШОВАНИХ ТВОРІВ

Світлана Кузьменко 5, 46
Яр Славутич 7
Юрій Клен 8, 34
Лев Пилипенко 21
Іван Багряний 23
О. Веретенченко 30

ДОПОВЕННЯ

Документальні твори до сторони 11

Кардиналовська-Пилипенко Оксана - Спомини
з 1920-1930-их років
Сучасність чч. 10, 1989 р. до ч:2 1990

Петро Григоренко - Спогади, переклад з російської
Дмитра Кислиці, Українські Вісти
Детройт 1984 р.

ЧУЖОМОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ

Доповнення до сторін: 24 - 30

SUPPLEMENT - ORIGINAL PUBLICATIONS

Encyclopedia of Ukraine, Volume I
edited by V. Lubijovyc, University of Toronto
Press 1984, Famine page 853

Conquest Robert - The Harvest of Sorrow
Soviet Collectivization and
the Terror Famine, ed. 1986
University Alberta Press

Dolot Miron - Execution by Hunger
The Hidden Holocaust
Published in Canada,
Printed in USA

Piotr Grygorenko - Memoires traduit du russe
· par Denis Authier, Pierr Grazimis
Presses de la Renaissance
Paris 1980

P. Grigorenko - Memoirs, translated Thomas
P. Whitney, Norton Publisher
New York, 1982

Kardash P. - Ukraine and Ukrainians, Australia
1988, Melbourne, Montreal, Washington
London

Serbyn Roman and Krawchenko Bohdan -
Famine in Ukraine 1932 - 33, Edmonton
1986, Canadian Institute of Ukrainian
Studies

Петр Григоренко - Мислі сумашечово 1973
Ізбрані пісма і виступленія
Amsterdam, Fond im. Gestsena 1973

**INVESTIGATION OF THE UKRAINIAN FAMINE
1932-1933**

**SECOND INTERIM REPORT OF
MEETINGS AND HEARINGS
OP AND BEFORE THE
COMMISSION ON
THE UKRAINE FAMINE
HELD IN 1987**

**HEARING
SAN FRANCISCO, CALIFORNIA
FEBRUARY 10, 1987**

**HEARING
PHOENIX, ARIZONA
FEBRUARY 13, 1987**

**HEARING AND MEETING
WASHINGTON, D.C.
APRIL 30, 1987**

**HEARING
PHILADELPHIA, PENNSYLVANIA
JUNE 5, 1987**

Printed for the use of the Commission on the Ukraine Famine

**UNITED STATES
GOVERNMENT PRINTING OFFICE
WASHINGTON : 1988**

For sale by the Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office, Washington, D.C. 20402

FAMINE IN UKRAINE 1932-33



Однотака пам'ятку в 50-ті роки друкували
затверджені відомості

A D D E N D U M

FURTHER

MATERIALS ON THE GREAT FAMINE

The Toronto-based Famine Research Committee has prepared a catalogue of materials, written in the English language about the Famine of 1932-33. Included in this very informative collection is a bibliography of articles and books written on this subject, reprints of newspaper articles, and photographs such as those which appeared in 1933 in the **Chicago American**. Also available is a thirty minute slide presentation on this genocide with both Ukrainian and English subtitles. All materials may be purchased or obtained on loan from the Famine Research Committee at St. Vladimir Institute, 620 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2H4 or by telephone by calling the secretary of the committee Prof. Jurij Darewych at (416) 277-9374.





65 - РІЧНИЦЯ ШТУЧНОГО ГОЛОДУ В РАДАНСЬКІЙ УКРАЇНІ

Вірш Світлани Кузьменко

Чи можливо? Чи таке можливо?

Чи колись повірити чоловік

Щоб родючі українські ниви

Народили 33-тій рік

В тім краю цвітуть любов'ю вишні

В трелях солов'їв

Край цей майже кожного

Без в и н я т к у

Поетичним серцем наділив.

Чорний сум по селах ледве диші

І ніде не видно ні душі

Зловісно в таємничій тиші

Жасно заливаються сичі.

Ні пилинки борошна у хаті

Вже й макухи крихітки нема

Від роспуки божевільна мати

Немовлятко в розпачі трима.

Штучним голодом виморено

Те село в якому тільки жить.

Під блакитним небом сонця золотого

Чорний прапор майорить.

Все пішло, безжалісно забрали

Працю рук, а був же урожай.

Скільки горя, скільки сліз і жалю

У собі несе цей бідний край.

Серце міста билося тривожно,

Море болю, а краплина сліз

І здавалося кожному, що може

він чогось, чогось не розумів?

А сирітський дім кипів малечю

Голодом замучених батьків.

Край, який достатній й величі

Кров'ю живить, з покон віку, катів.

Розійшлися українські діти

По своїх і не своїх краях

Україна чайкою підбитою

Знову сумно дивитися на шлях.

Розійшлися сиротами діти

Українських чесних трударів

Ви чий, питаютъ їх по світі?

Ви чиїх, питаютъся, батьків

Я мала частина України
І щастя, горя, втіх і сліз.
Про батьків прославлених дитина
Що вознесли Запорізьку Січ.

Тих, що мужньо бились з татарами
І не легко йшли в чужий ясир
Їхню міць зазнав на полі бою
Не один наїздник бузевір.

Ми із тих, чия козацька слава
Прожила не меркнучи віки
В змаганнях за державу
Із таких ми, а ще з таких,

Що зросли без батьків, без любові,
Та життя лише нахилить
Піднімаюсь і далі росту,
Я в тиші набираюсь обнови
Й далі йду у дорогу мою непросту.

О, мій шлях не легкий
Знаю голод і холод, війну «голокост»
Я із тих, що ще «юнкій»
На груди мані почепили, щоб мене відрізниль
Горезвісне відзначення О.С.Т.

Я не хочу жалю,
Я не хочу подачок,
У житті лиш візьму те запрацьоване
Бо я вірю у правду й в оте, що людей окриляє
Із таких ми,

А ще з таких ми, які перемагають
Як наш край. Ми будемо завжди.

Зписано з рецитації пані Віри Цехмістер - Вусатої

Монреал, 3-ого червня 1998 р.

UKRAINICA EXILIANA

- No. 1 - A Provisional Constitution of the Ukrainian Government in Exile of 1979 (two editions: 1979 & 1981).
- No. 2 - Memoranda of the Ukrainian National Government in Exile Released on the 60th Anniversary of Its Existence 1920-1980.
- No. 3 - Ukrainian National/Democratic Republic's Governments in Ukraine and in Exile -A Preliminary Register (1917-1980).
- No. 4 - Declaration of the Ukrainian and Polish Governments in Exile of 1979 (published in 1980).
- No. 5 - Profiles of Ukrainian Statesmen in Exile by OI'ha Woycenko.
- No. 6 - Scholarship and Politics (1981).
- No. 7 - Ukrainian Exile Idiolect by J.B. Rudnyckyj (1981).
- No. 8 - Setting Things Straight with Internal Renegade (1981).
- No. 9 - Madrid Fiasco of 1980-1981.
- No. 10- Marking the 60th Exile Anniversary: 1920-1980 (published in 1981).
- No. 11- Navigare necesss..by J.B. Rudnyckyj (1981).
- No. 12- UMMAN : CCCL by J.B. Rudnyckyj (1982).
- No. 13- On Ukrainian Independence Day and the UNGE by I. Zawada(1982).
- No. 14- On the Observance of 60 years of USSR (1982).
- No. 15 - Rebuffing slanders by B.Voinarovych (1983).

— Obtainable at
UMMAN 1211 - 68th ave. Philadelphia
Pa. 19126 USA